

Nomineringen sker i kategorin:

Insatser som bidragit till smarta lands- och kustbygder (Smart Villages)

Namn

Utveckling av Bonadsmuseum Unnaryd

Motivering till nomineringen

Unnaryd-Jälluntofta Hembygdsförening har genom sitt engagemang och intresse för att bevara och synliggöra ett av Sveriges kulturarv satt Unnaryd på kartan och lockat besökare från såväl närområdet som utlandet. Genom att utöka och utveckla verksamheten stärker satsningen inlandets attraktivitet som besöksmål och kulturdestination samt bidrar till att utveckla den övergripande helhetsbilden av Halland som en av Sveriges mest attraktiva konstregioner. En utökad verksamhet skapar även sysselsättning och fler arbetstillfällen på landsbygden.

Konkrete resultat

Hittills har satsningen bidragit till att en grupp inom styrelsen har bildats. Gruppen har samlat en lista över behoven för den framtida verksamheten och krav på byggnaden. En arkitekt (Cajsa Liljekvist från Färgaryd) är kontaktad samt en strukturerad skribent som ska hjälpa till med marknadsföringstexterna (Charlotta Andersson, Hyltebruk). Snart är alla handlingar klara för att ansöka om bygglov. Just nu tar föreningen fram en affärsplan och de har haft ett möte med Region Hallands Kulturchef Eva Nyhammar som gav positiv resultat för ett utlovat stöd av verksamheten i framtiden. Långsiktigt ska det Nya Unnaryds bonadsmuseum etableras och utvecklas till ett viktigt turist- och utflyktsmål i Hallands inland. Museet ska utvecklas till en plats med aktiviteter som även bedriver pedagogisk verksamhet samt forskning kring kulturarvet. Genom att strategiskt bygga nationella och internationella nätverk och samarbetsformer kan Bonadsmuseet i Unnaryd profilera sig som centrum för kunskap och bildning inom bonadskonsten i Sverige och verka för internationell kännedom. Museets geografiska placering i Hylte kommun stärker inlandets attraktivitet som besöksmål och kulturdestination samt bidrar till att utveckla den övergripande helhetsbilden av Halland som en av Sveriges mest attraktiva konstregioner. Inlandets kulturidentitet kan stärkas och museet kan verka för allas rättighet och möjlighet att delta i kulturlivet. Museet kan bidra till mer konst i hela Halland och vara ett regionalt, nationellt och internationellt besöksmål. Som utflyktsmål får man uppleva ett annat kulturlandskap och upptäcka att det är nära till Hylte och Unnaryd - även här finns spännande kulturupplevelser! Detta bidrar till en bättre balans mellan kust och inland och synliggör Hallands mångfald av kulturmiljöer. Bonadsmuseet kan vara en pedagogisk resurs och arbeta med barn och unga på ett demokratiskt sätt genom interaktiva studiebesök som grundar sig i berättande bildkonst. Därmed stärks möjligheten att uppleva och skapa kultur. Museet kan underlätta för kulturskapare att bo och verka i Halland samt vara en tillgänglig kulturplattform som främjar inflyttning, delaktighet och meningsfullhet. Museet stärker därmed kulturens roll som drivkraft för ett socialt hållbart samhälle. Med ny teknik kan museet utveckla kurser och workshops med demokratiskt innehåll som attraherar barn och unga. Genom digitalisering kan samlingen på ett interaktivt sätt tillgängliggöras och därmed ge fler människor möjlighet att uppleva kultur. Genom en tillbyggnation kan museet skapa nya utställningsmöjligheter och vara ett mer attraktivt besöksmål. Museet och hembygdsparken kan vara en arena och kontaktyta för strategiska dialoger och ömsesidigt lärande för folkbildning och föreningsliv. Professionella kulturaktörer får en plattform att verka på.

Bakgrund och målgrupp

Hembyggsföreningen i Unnaryd (Unnaryd-Jälluntofta Hembygdsförening) har sedan 1985 drivit ett museum för bonadsmåleri där det förvaltats en viktig del av Hallands kulturarv. Unnaryd har under senare år blivit känt för sin samling av sällsynta bonader samt för den forskning och utveckling som bedrivits. Generationer i hembyggsföreningen har engagerat sig för att utveckla dagens kulturarv och för att uppmärksamma bonadsmåleriet som särskild tradition från bygden. Genom många aktiviteter,

kurser och projekt har museet och föreningens arbete väckt uppmärksamhet med evenemang som bonadsmålarkurser, den halländska Jubileumsbonaden och konserter till bonadsmåleriet. Detta har avspeglats i besöksiffrorna. Några år i rad har parken hållits öppen i juli och närmast utan särskild marknadsföring har det blivit ett turist- och utflyktsresemål för turister och besökare från såväl närområdet som utlandet. Efterfrågan för bokade guidningar och öppna dagar för oanmälda besökare har ökat och föreningen vill gärna möta denna förfrågan, men hindras av brist på tid och personal. Det är svårt att driva ett välfungerande museum med bara ideella krafter även om många vill jobba med kultur på landsbygden. Museets utställningsyta är väldigt begränsad av ett rum på 50-60 m². Idag visas enbart 50% av samlingen upp och resterande verk förvaras i skåp p.g.a. platsbrist, däribland också Hallands jubileumsbonad. I dagens läge har bonadsmuseum god samverkan med andra museer och deras samlingar kunde lånas ut till temautställningar i Unnaryd. En större utställningshall ökar besökskapaciteten och bidrar också till en mer omfattande upplevelse när mer av samlingen finns tillgänglig. Genom nya bonader och större utställningsytor kan den enastående specialiseringen utvecklas. Bonadsmuseet kan bli ett viktigt komplement till de nationella museerna och ett viktigt turistmål i Hallands inland. Bonadsmuseet drivs idag helt ideellt och saknar därför ekonomi att redovisa. Detta speglar också den knappa tillgängligheten och utvecklingen av museet dem senaste åren. Bemanning, programläggning, marknadsföring och strategisk utveckling är alla områden som är i akut behov av förstärkning då kunskapen hänger i en skör tråd. Målet med satsningen är att samla alla idéer och möjligheter i ett färdigt koncept för att uppföra och driva det nya bonadsmuseet med pedagogisk året-runt verksamhet. En projektplan med färdiga ritningar och en tidsram för ombyggnationen av museet ska tas fram. Budget och detaljplan upprättas i nära samverkan med myndigheter, arkitekt och byggmästare. Målgruppen är företag och föreningsliv i Hylte kommun samt ortens kulturavstugare i synnerhet barn och unga. Från i första hand Halland, men även angränsande län och kommuner i Kronoberg och Jönköping inom den så kallade „Bonadsregionen“. Det finns i dag inga permanenta utställningar om kulturarvet ”bonadsmåleri” utom just Unnaryds Bonadsmuseum. Det sydvästsvenska bonadsmåleriet som är vårt gensvar på Dalarnas kurbitsmåleri behöver i högsta grad uppmärksammas som en del av Sveriges nationella kulturarv. De som är delaktiga i projektet är bland annat Hylte kommun som är en viktig del i framtida planering och utvecklingsprocessen. Ett samarbete med turistansvariga, näringslivskontoret, kulturchefen är en viktig del i processen. Museet har utvecklat ett samarbete med övriga museer i Halland som i Varberg, Hallands kulturhistoriska museum i Halmstad, Hallands konstmuseum, Smålands Gille i Slottsskogen. Region Halland har antaget ett program för att öka tillgängligheten till det rika och levande kulturlivet i hela Regionen. Särskilt handlar det om ”skolelevers möjlighet att besöka kulturplatser som speglar Regionens historia”. Skolor och förskolor i Halland kan därför få resestöd för besök till utvalda resmål som tex Unnaryds bonadsmuseum.

Geografisk täckning

I första hand Halland, men även angränsande län och kommuner i Kronoberg och Jönköping inom den så kallade „Bonadsregionen“. Det finns i dag inga permanenta utställningar om kulturarvet ”bonadsmåleri” utom just Unnaryds Bonadsmuseum. Det sydvästsvenska bonadsmåleriet som är vårt gensvar på Dalarnas kurbitsmåleri behöver i högsta grad uppmärksammas som en del av Sveriges nationella kulturarv.

Tidsperiod

2017-2019

Från vilken fond kom EU-finansieringen?

Landsbygdsprogrammet

Vilken myndighet/leadergrupp beviljade projektet?

Lokalt Ledd Utveckling Halland

Koppling till programmålen (se målen längst upp på sidan)

Satsningen uppnår en territoriellt balanserad utveckling av ekonomier och samhällen på landsbygden, inbegriper skapande och upprätthållande av sysselsättning. Projektet vill uppföra och driva det nya bonadsmuseet med året-runt verksamhet vilket skapar sysselsättning och nya jobb. Genom projektet ska bland annat tillgängligheten för bokade guidningar och öppna dagar för oanmälda öka vilket i sin tur leder till att det måste anställas personal.

Satsningen sätter Unnaryd på kartan och genom att strategiskt bygga nationella och internationella nätverk och samarbetsformer kan Bonadsmuseet i Unnaryd profilera sig som centrum för kunskap och bildning inom bonadskonsten i Sverige och verka för internationell kännedom. Museets geografiska placering i Hylte kommun stärker inlandets attraktivitet som besöksmål och kulturdestination samt bidrar till att utveckla den övergripande helhetsbilden av Halland som en av Sveriges mest attraktiva konstregioner.

Kontaktperson för nominerat förslag

Judith Etzold, mob: 0761363025 mail: judithetzold@me.com

Ditt namn och myndighet/organisation

Maria Wångsell, Lokalt Ledd Utveckling Halland

Din e-postadress

maria.wangsell@lluh.se